

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 11.04.1974, sp. zn. 3 To 2/74, ECLI:CZ:NS:1974:3.TO.2.1974.1

Číslo: 53/1974

Právní věta: Zatajení příjmu docíleného trestným činem v daňovém přiznání a neodvedení daně z takového příjmu nelze posuzovat jako zkrácení daně ve smyslu § 148 tr. zák. Pachatel by se tím nepřímou nutil k oznámení své vlastní trestné činnosti, což je v rozporu se zásadou, že k doznání nesmí být obviněný donucován žádným způsobem (srov. § 91 odst. 1 tr. ř.).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 11.04.1974

Spisová značka: 3 To 2/74

Číslo rozhodnutí: 53

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby

Předpisy: 140/1961 Sb. § 148 141/1961 Sb. § 91 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K odvolání krajského prokurátora a obžalovaného J. L. Nejvyšší soud ČSR zrušil podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. ř. rozsudek krajského soudu v Plzni ze dne 20. 12. 1973 sp. zn. 1 T 19/73 a podle § 260 tr. ř. vrátil věc prokurátorovi k došetření.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem krajského soudu v Plzni ze dne 20. 12. 1973 sp. zn. 1 T 19/73 byl obžalovaný J. L. uznán vinným:

a/ trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c), odst. 4 tr. zák., spáchaným tím, že obžalovaný jako soukromě pracující truhlář ve Františkových Lázních na zakázku pro Československé státní lázně v době od července 1968 do 4. srpna 1972 jednak předražil provedené zakázky na úpravu Lázní III, a to vesměs tím, že na fakturách účtoval více materiálu, než skutečně zpracoval, a větší mzdy za provedené práce, než mu za ně náleželo, čímž způsobil Československým státním lázním ve Františkových Lázních škodu v celkové výši 175 024,89 Kčs, a jednak na dalších zakázkách, a to na úpravě kolonády Solný a Luční pramen a na pavilónu Luisa, na které si předem dal proplatit materiál a práci v celkové částce 129 703,30 Kčs, vůbec nepracoval, přičemž v akci Luisa dodal toliko dřevotřísky v hodnotě 6048 Kčs, na skladě materiálu měl řezivo v hodnotě 40 382,24 Kčs a

rozpracovaný materiál v hodnotě 7000 Kčs, a tak se o rozdíl ve výši 76 300,06 Kčs ke škodě shora uvedené socialistické organizace obohatil;

b/ trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák., který spáchal tím, že jako soukromě pracující truhlář předražil v roce 1971 zakázku pro n. p. Oční optika Praha na provozovně v Chebu, když fakturou č. 69/71 tuto zakázku vyfakturoval částkou 78 589,50 Kčs, přestože podle znaleckého ohodnocení provedení této akce má hodnotu 64 310,50 Kčs, takže uvedenému podniku způsobil škodu ve výši 14 279 Kčs, o kterou se obohatil;

c/ trestným činem zkrácení daně podle § 148 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák., jehož se dopustil tím, že při provozování soukromé truhlářské činnosti neučinil za léta 1969, 1970 a 1971 u MěstNV v Chebu daňová přiznání z příjmu obyvatelstva v celkovém rozsahu své činnosti, když některé faktury vůbec nepřihlásil k zdanění, které se provádí vždy k 31. lednu následujícího roku za uplynulý rok, a tím poškodil Československý stát na daních o 51 914 Kčs.

Za to byl odsouzen podle § 132 odst. 4 tr. zák. se zřetelem k § 35 odst. 1 tr. zák. a za použití § 40 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody na pět let, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do první nápravně výchovné skupiny a podle § 53 odst. 1 tr. zák. k peněžitému trestu ve výši 10 000 Kčs s náhradním trestem odnětí svobody na šest měsíců. Poškozená organizace Československé státní lázně ve Františkových Lázních byla podle § 229 odst. 1 tr. ř. s uplatněným nárokem na náhradu škody odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle výsledků dokazování provedeného soudem prvního stupně obžalovaný činnost, která je předmětem trestního stíhání pod bodem a), b) napadeného rozsudku, prováděl bez povolení příslušných orgánů. Podle výměrů vydaných odborem komunálního hospodářství a služeb MěstNV v Chebu v roce 1968, 1970 a 1971, jak soud prvního stupně zjistil, měl obžalovaný povolení k provozování soukromé truhlářské činnosti do 31. 12. 1968 a pak od srpna 1970 do konce roku 1971. Uvedená povolení mu byla vydána jen pro obvod města Chebu a byl oprávněn poskytovat služby jen soukromníkům. Obžalovaný tedy směl provádět truhlářské práce jen pro občany města Chebu. Obžalovaný však v rozporu s tímto povolením prováděl truhlářské práce pro socialistické organizace mající své sídlo ve Františkových Lázních a v Chebu. Provozoval tedy činnost, ke které nebyl oprávněn. Za těchto okolností byly zakázky, které obžalovaný sjednával a prováděl pro Československé státní lázně ve Františkových Lázních a pro národní podnik Optika Praha, vzhledem k zjištěnému rozsahu těchto prací činností, která naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu nedovoleného podnikání podle § 118 tr. zák.

Ani ohledně skutku obžalovaného kvalifikovaného jako trestný čin zkrácení daně podle § 148 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák. (bod c/ výroku napadeného rozsudku) soud prvního stupně neopatřil pro svá skutková zjištění dostatek podkladů. Pokud jde o provedené důkazy, vycházel pouze ze sdělení finančního odboru MěstNV v Chebu, že obžalovaný zaplatil na dani z příjmu obyvatelstva za léta 1969 až 1971 méně o 51 914 Kčs, přičemž v tomto sdělení byly současně uvedeny podle jednotlivých let rozdíly ve výši daně obžalovaným přiznané a daně nově vypočtené. Jestliže soud prvního stupně měl za to, že tu jde o trestný čin, jímž obžalovaného uznal vinným, bylo z hlediska objasnění rozsahu zkrácení daně a jeho základu nezbytné, aby vyslechl pracovníka finančního odboru MěstNV v Chebu, který vypočetl výši částky, o kterou obžalovaný měl zkrátit daň z příjmu obyvatelstva, o tom, z jakých podkladů vycházel při údaji, že obžalovaný nepřiznal ke zdanění faktury za práce prováděné při soukromé činnosti povolené Měst NV v Chebu a jak dospěl k rozdílu mezi přiznaným a zjištěným základem daně a konečně jak vypočetl výši jejího zkrácení. Soud tu ovšem pominul zabývat se okolností, zda v daném případě, kdy obžalovaný provozoval nedovolenou výrobní činnost a daňová přiznání nepodal právě z prospěchu získaného touto činností, lze obžalovaného pro zkrácení daně podle § 148 tr. zák. vůbec stíhat. Zatajení zisku v případě, že je docílen trestným jednáním (v daném

případě alespoň trestným činem nedovoleného podnikání podle § 118 tr. zák., pokud by nešlo o trestný čin podle § 132 tr. zák.), nelze považovat za daňový delikt, a to bez ohledu na to, zda takový zisk může být podle příslušných předpisů základem daně (srov. odst. 20 a 23 vyhl. č. 146/1961 Sb., kterou se provádí zákon č. 145/1961 Sb., o dani z příjmů obyvatelstva). Pachatel by se tím nepřímo nutil k oznámení své vlastní trestné činnosti, což je v rozporu se zásadou, že k doznání nesmí být obviněný donucován žádným způsobem (§ 91 odst. 1 tr. ř.).